

ULB Halle
002 702 908

3/1\$

ʿAbdalqai jūm
ʿAbda'n-Nāṣir
oğlu: Zubda min
tawārīḥ
ar-rūs.

1307/1889

① Fa 3384

زبدۃ

من تواریخ الروس

یعنی

اوشبو کتاب روس تواریخنن
 بر کچکنه رساله درکه
 مطالعه قیلوب چیققان آدمیر تمام روس
 تواریخنه مطلع بولورلار

ابتدا تواریخ فننن معرفت حاصل ایتمک اوچون
 روس قومی ننگ معتبر تواریخلرنن ترجمه
 قیلدم عبد القیوم عبد الناصر اوغلی

۱۳۰۷

سینه

D

Fe

3384

زبدۀ

من تواریخ الروس

یعنی

اوشبو کتاب روس تواریخنندن
بر کچکنه رساله در که

مطالعه قیلوب چیققان آدملر تمام روس
تواریخنه مطلع بولورلار

ابتدا تواریخ فنندن معرفت حاصل ایتمک اوچون
روس قومی ننگ معتبر تواریخلرنندن ترجمه
قیلدیم عبد القیوم عبد الناصر اوغلی

۱۳۰۷

سنة

باصمه سنه رخصت بیرلدی سانکت پیتر بورخده ۲۰ نجی آپریلده
۱۸۹۰ نجی یلده

Дозволено цензурою. С.-Петербургъ. 20 апрѣля 1890 года.

اوشبو تواریخ قزان اونیویریسیتی ننگ طبع خانه سندن باصمه اولنمشدر
عبد القیوم عبد الناصر اوغلی ننگ خراجاتی ایلان اول مرتبه
۱۸۹۰ نجی یلده

Bibliothek der
Deutschen
Morgenländischen
Gesellschaft.

КАЗАНЬ.

Типографія Императорскаго Университета

Черноозерская ул., собственный домъ.

1890.

Aus
Hartmanns
Verma͇chtnis

[Abdalqajum, Abda'n-Nāsir]

زبدۂ من توارىخ الروس

قدیم زماندہ روس مملکتی ننگ شمال غربی سنہ ترک لک قیلغوچی روسیہ ننگ اصل خلقی پولن دریولن پولوچان سیویرن واتیج کریوچ دیکان خلقلار ایدی۔ اول سن شهر سن اورمانلارده قزلارده قونوب کوچوب یورورلر ایدی بولار همه سی اصلاو یعنی صقالبه نسلندن ایدیلر - ۸۶۲ نچی ییلارده نورمان خلقی کیلوب بوصقالبه خلقنه غلبه قیلا باشلاغاچ اصلاوان خلقی اوزلرینه باش کشی کیرا کلسکن بلوب روس مملکتی بیلاب تورمق اوچون شویت خلقندن روریک دیکان آدمنی پادشاهلق قه چاقروب آلدیلار وهم کناز لقبی بلان تلقیب ایتدیلر

✽ کناز روریک ۸۶۲ - ۸۷۹ ✽

یعنی روریک اسملی پادشاه ۸۶۲ دان ۸۷۹ غهچه پادشاهلق قیلدی (بو قاعدہنی هر فصلده خاطر ننگه توت) اصلاوان خلقی شول کیفیتن طنج سنر وجانجال بلان توروب عاجز بولغاچ بلدیلر که مملکتنی براو ندییر قیلغوچی کیراک بر پادشاه مر بولسه آنکا باغونوب تورور ایدک طنج بولور ایدک دیب ۸۶۲ نچی ییلده نورمان خلقی ننگ روس نسلی دیکان بر مشهور نسلندن روریک دیکان آدمنی چاقردیلار روریک اوزی ننگ ایکی قرن داشی سنیوس هم طروور بلان اصلاوان یرینه کیلوب اول ناوغورود شهرین بنا قیلدی وتحت شهری ایتدی روس مملکتی ننگ اولکی پادشاهسی روس نسلندن بولغان اوچون روسیه دیب آطالمشدر - آندن صونک کناز روریک روسیهنی بر آرتیب کا صالیدی کییف تیکراسن و دنیپر سوی بویلا رین ضبط قیلدی - آندان صونک اولیغ کناز بولدی

کناز

طابشردی اما کییف خلقی بزا کنار ماناماح نسلندن بولسون دیب قاروشوب
قار ادیلار آخرایز اصلافنی کنارلک کا چاقر دیلار ایز اصلاف مستیسلاف اوغلندر

✽ کنار ایز اصلاف ایکچی ۱۱۴۶ - ۱۱۴۷ ✽

ایز اصلاف اوز وقتنداغی همه کنارلردن بخش راق وانصافلی راق ایدی اما
اوزی یاش کشی بولا توروب بارچه آغا انیلرندن اوستون چیقوب کنارلک کا
اوتورغانغه آغای انیسی کوچیلک قیلدیلار خصوصاً صورذال کناری یوری
ؤلادی میر اوغلی راضی بولمادی حاصل کلام ایز اصلاف بروقتده نیچه کنارلر بلان
صوغوشدی مثلاً صورذال کناری بلان غالجہ کناری بلان صوغوشوب کوب خلقن
قردی کییف شهری گاه بر کنار قولنه گاه ایکچی کنار قولنه توشوب آخرینه
قایتاروب آلدی - آندان صونک اوزی ننک وفاتی قریب بولغاچ کییفنی
اوزی ننک برادرینه روستیسلاف قه طابشردی اما کییف روستیسلاف قولنده
اوزاق تورمادی چیرنیکوف کنارلردن برسی یوری دولغاروکی دیرلر ایدی
کییفنی آلوب روستیسلافنی کییفدن قودی - یار صلاف ننک وفاتندان صونک
ایز اصلاف وفاتنه چاقلی روس مملکتی بیک ناچار حاله وغایت ترتیب سز لک
بولوب توردی یوزیل قدر روس مملکتی صوغوشدان توقتاب تورمادی باشقه
کنارلر هر قاچان کییف کنارینه اطاعت قیلما دیلار هر قایسی اوزینه باش
بولدی لار من اولوغ کنار دیب هر قایسی اولوغلغنی دعوا قیلدیلار - شولای ایتہ
تورغاچ آخیر روس یورطی نیچه حصهغه بولنوب هر یرده مستقل کنارلر بولدی
مملکتنی بولوشدی لار یار صلاف بالالاری بلان ماناماح بالالاری آراسنده بولغان
واقعہلر بعینه بولار آراسنده واقف بولدی - آغای انی آراسنده مناسبت
باری تللری بر دینلری برلک کنه ایدی اوط بلان صوکبک تور دیلار روس
مملکتی نیچه مستقل کنارلردن عبارت ایدی یعنی روس یورطنده یدی
کنارلک پیدا بولدی

اول پولوط اسکی کنارلکی - بومملکتده کنارلک قیلدی روستیسلاف براچیسلاف
اوغلی ننک نسلندن بولغان کنارلرکه یار و صلاف نسلنه آلار دوشمانلار ایدی
۲ نچی غالسیه کنارلکی - آلار ننک تحت گاه شهری دنیستر صوی بوینده ولادی میر
ؤلودار اوغلی سالغان قالاده ایدی اما بومملکت بیک تیز رواج تابدی له خلقین

✽ كنانز اوليغ ۸۷۹ - ۹۱۲ ✽

روريك نىك وفاتىدىن سونىڭ ايغور دىكان بىر ياش اوغلى قالدى اول اوسىكوچە مەلىكەت كا
اوليغ پادىشاھ بولدى ايغور نىك اپىكونى ايدى - اول پادىشاھ بولغاچ سولېن
خلىقېن پىرىنىكونى ۋەم كىيىف خلىقېن اوزى نىك تىت تىصرفنە آلدى واصلان
خلىقنە ايماننا سالدى اول وقتىدە ايسىتامبولدە لىف دىكان قىصر ايدى باروب
آنى مشوش قىلدى آخر آننىڭ بلان بىر شرط اوزىرنە مصلەھ قىلوب بىل سالىق
كوب آلتون آلدى ايسىتامبول خلىقېن بلان روس خلىقېن آراسىدا سودا آچلورغە
كوب سىبب بولدى روس خلىقېن كوب فايىدە حاصل ايتدىلار

✽ كنانز ايغور ۹۱۲ - ۹۴۷ ✽

اوليغ دان سونىڭ ايغور پادىشاھ بولوب روس مەلىكىن كوب آرتىر مالىسەدە
اصلان خلىقېن مەلىكەت سىبب قىلدى اما اصلان خلىقېن قاروشوب آندان باش
تارتورغە طر شوب قارادىلار لىكن بولمادى - اما گرىك لىر بلان اول مرتبە
سوغوش آچدى - ايغور نىك خاتونى اولغە اسىلى ايدى ايغور اولكاچ ايغور نىك
اوغلى اسىتو سلاف اوسوب يتىكوچە روس مەلىكىن بىلاب توردى مەلىكەت دە كوب يانكا
اشلارنى آرتىردى مەلىكەتنى تىرتىب كا سالدى بىغى شىرلرنى بىنا قىلدى
ايسىكى دن قالغان مچوسىيە عادىلر بىن بىتورتىدى خلىقېن باشنەنى قىدر ايماننا كىرا كىن
تەيىن قىلدى

✽ كنانز اسىتو سلاف ۹۷۹ - ۹۷۷ ✽

ايغور نىك اوغلى اسىتو سلاف اوسوب يتىكاچ پادىشاھلىق قە اوتوروب اشنى
قولنە آلتاچ روس مەلىكى نىك سىرەلر بىن يىنە يىراقراق ايتوب مەلىكەتنى
كىنكا يتىدى اول ۋايتىچلرنى اطاعت قىلدروب آندان يىنە دون سوي طرفنە
باروب خىزرنى آلدى - يىنە دوناي طرفنە باروب بولغار خلىقېن سىبب قىلماقچى
بولغان ايدى لىكن گرىك لىر نىك پادىشاھلارى بولغارنى بىغشى سىبب قىلمىش
ايدى آندان قايتقاندا قارادىنكز بويىندە بىرتورلو كوچمە ھىم بىك يامان خلىقلار
بار ايدى آلارنى سىبب قىلو قىلدى بلان سوغوشوب آخر اوزى آندە ھلاك
بولدى - آندان سونىڭ اول اولكاچ آننىڭ بالالارى آراسىدا نىزاع چىقوب

روس مملكتىن بولوشدىلار اوچ اوغلى بارايدى اوزلرى نىك نظاملارى بويىچە مملكتىنى وارثلار آراسىدە بولشكاچ اولوغ اوغلى ياروپولك كىيىق دە كىنازلىك قىلدى اورثانچى اوغلى اوليغ دريۇلن خلىقنە وھم كچى اوغلى ۋلادىمىر ناو غوردە كىنازلىك قىلدىلار آلالارنىك نزاغ و دوشمانلىق يىدا بولوب يىدىل صوغوشدىلار - ياروپولك ھم اوليغ بو صوغوش ھلاك بولوب مملكت بارىسى دە ۋلادىمىر كاقالدى -

✽ كىناز ۋلادىمىر ۹۸۵ - ۱۰۱۴ ✽

كىناز ۋلادىمىر ۹۸۵ نچى يىلدە آغالارى بلان صوغوشوب يالغوز پادشاھ بولوب قالغاچ آتاسى نظامچە مملكتىنى آرتىررغە اجتھاد ايتوب غالتسىيەنى - ليتوانى - ليفلاندىيەنى آلدى - روس خلقى مونكارچە پت پرست ايدىلر روس خلىقنە پت لىرى بتورتوب خلىقنى خرىستىيان دىننە كرتدى اصلاۋان خرقلىرى شول زمانلار دە اختراع قىلىنمش درمىفادى وھم كىرىل دىكان ايكى قىرنداش انجىلىنى اصلاۋان تلىنە نقل قىلمىشلار در - ۋلادىمىر نىك ۱۲ اوغلى بار ايدى دورت اوغلى اوزى سلامت وقتدە اولدىلر قالغان بالالارىنە مملكتىنى اوزى نىك نظامچە بولوب بىردى اما آتالارى اولكاچ دە آغاي انى آراسىدە تاتولىق بولمايىچە بربرى بلان صوغوشورغە توتوندىلار

✽ كىناز اسۋتوپولك برنچى ۱۰۱۴ - ۱۰۱۹ ✽

بو صوغوشنى قوبتاروچى بىكراك اسۋەتوپولك ياروپولك اوغلى ايدى اول اسۋەتوپولك ۋلادىمىر نىك اوغللىق قە آلغان اوغلى ايدى ھمە قىرنداشلرىن اوتروب مملكت دە يالغوز پادشاھ بولماقچى بولوب راصتاودە تورا تورغان بورىس دىكانن ھم مورم دە تورا تورغان غلىب دىكانن اوتوردى

✽ كىناز يارصلاف برنچى ۱۰۱۹ - ۱۰۴۱ ✽

اما ناو غورد داغى يارصلاف دىكانى ۋلادىمىر نىك اوغلى ايدى اوزىن وھم آغالارىن صاقلادى اسۋەتوصلافنى روس يىرىدن بوتونلاى قودى اوزى كىيىق دە كىنازلىك قىلدى - اوزى نىك براچىسلاف پلوطاسكى دىكان قىرنداشىن دخى طوغان قىرنداشى مستىسلاف طمو طاراقانسكى دىكانن اوڭوت نصىحت

قىلوب

قىلۇپ انصافقە كېتوردى مەلىكەنىڭ كۆپ ھەكىملىرى ئارتۇردى علم خانەلەر سالدردى -
روس اسكى پراۋا دېگان بىززا كۆن كىتابى يازدى - كىيىن شەھەرنىڭ ئول سالدردان
عبادىتخانىە ھازىر دەدە باردىر سۇفيسكى سوبور دىرلەر - ھەمە ياوروپا پادشاھلارنى
بلان آشنالنى پىدا قىلدى - مەلىكەنىڭ سىر ھەدەر تەيىن قىلدى ئانكار چە روس
مەلىكىنىڭ چىكارى نامەلۇم ايدى

✽ كىناز ايزا سلاف بىرىنچى ۱۴۷۱ - ۱۵۷۸ ✽

يار سلافنىڭ اوزىدىن سونىڭ بىش اوغلى قالغان ايدى اوزى مانىدە ھەربىر
اوغلىنى مەلىكەنىڭ بىر اولوشىن تەيىن قىلۇپ اولوغ اوغلى ايزا سلافنى
اولوغ كىناز دىيىپ آطاغان ايدى - ايزا سلاف يار سلاف اوغلى باشقە كىنازلەر
بلان نىزاع و سوغىشلار پىدا قىلۇپ انىلار بىن بىك زىھمت چىكىدىرىكىدىن سونىڭ
ۋىسۋولۇد ھەم اسۋەتوسلاف دېگان انىلرى اوزىن مەلىكىدىن قودىلار

✽ كىناز ۋىسۋولۇد بىرىنچى ۱۵۷۸ - ۱۵۹۳ ✽

ايزا سلاف اورنىنى ۋىسۋولۇد يارو سلاف اوغلى كىناز بولۇپ قالسىدە لىكىن
پادشاھلىقنى كىما ھودا قىلا آلمادى يوشاق كىشى ايدى اما بىخىشى كىشى ايدى آلاى
بولسىدە كۆپ اش آرتىرا آلمادى

✽ كىناز اسۋەتوپولك اوچونچى ۱۵۹۳ - ۱۱۱۳ ✽

ۋىسۋولۇدنىڭ وفاتىدىن سونىڭ آننىڭ اوغلى اسۋەتوپولك تىخت كا اوتورۇپ
روس مەلىكىنى كىناز بولغاچ روس مەلىكىنىڭ تەرتىب سىزلىكىن وفسادىن بىكىراك
آرتىردى باشقە كىنازلەر آننىڭ سوزىن طىنكلاماس بولدىلار ئانكار مطيع بولمادىلار
بىر بىرى بلان سوغوشدىلار

✽ كىناز ۋلادىمىر ماناماح ۱۱۱۳ - ۱۱۲۱ ✽

آندان سونىڭ ۋىسۋولۇدنىڭ اوغلى ۋلادىمىر ماناماح دىرلەر ايدى كىناز بولۇپ
روس مەلىكىدىن توزاتىدى مەلىكەنى ايلكارى قوتىن تابدى يار سلاف زامانىداغى
كېك بوتون روس مەلىكىنى بىر باش كىناز بولدى اوزىنىڭ قول آستونداغى ھە

قايسی كنانلر كا بيوردی هر قایسی كنانلر اوزیرلرنده یخشی تور دیلار آرالارنك
دعوالاری بولسه حکم اینار ایدی و دعوالارین قطع قیلور ایدی مطیع بولماغانلارغه
قاطی جزا بیورور ایدی مملکتنده تمام طنچلق و عدالت بولوب چیتنده کی
دوشمانلاری مثلا پولوف و بولغار و هم لیتوف خلقلاری انصافی ایتدی لر
دوشمانلقلارین قویدیلار - گریک لر پادشاهی الیکسی دیکان کشی و لادی میرنی
یار اتوب دوست کوروب بولاگ تاج و پادشاهلق کیوم بیاردی -

❖ مستیسلاف اکبر ۱۱۲۱ - ۱۱۳۲ ❖

و لادی میر ماناماح ننگ اورننه آننگ اوغلی مستیسلاف كنان بولوب آتاسی نظامچه
مملکت احکامن یخشی تدبیر بلان یورتوب باشقه كنانلر كا اولوغ پادشاه کبک
بولدی اوزینه مطیع بولماغانلارنی گریک یورطنه قودی

❖ كنان یاروپولك اوچونچی ۱۱۳۲ - ۱۱۳۹ ❖

مستیسلاف ننگ وفاتندان صونك كنانلر آراسنده ایلکار کی شیکلی دوشمانلق
غالب بولدی آننگ اورننه قالغان یاروپولك دیکان كنان و لادی میر ننگ اوغلی
ایدی اوزی ننگ آغلارین انیلرین و مستیسلاف بالالارین هیچ طیا آلمادی
برسی ده یاروپولك كا مطیع بولمادیلار اوزلرینه تیکان مملکت اولوشنه راضی
بولمادیلار تورلوزن اعلار قوبتار دیلار شول سببلی یاروپولك مملکتنی ضبط قیلا
آلمادی و یخشی ترتیب كا سالامادی

❖ كنان و سیؤولود ایکنجی ۱۱۳۹ - ۱۱۴۶ ❖

آندان صونك یاروپولك اولکاج و سیؤولود اولیغ اوغلی چیرنیکوفسکی دیرلر
ایدی کییف ننگ كنان لکین بیلاب روس خلقی آراسنده تولقون و بولغانولار
پیدا قیلدی ماناماح اوغلانلاری بلان اولیغ اوغلانلاری آراسنده یوزیل غه قدر
صوغشلار بتمادی جانجال قوبتار و چیلار ایدی و لادی میر ننگ بالالاری هم آننگ
نسللری بار ایدی اما كنان و سیؤولود آلار ننگ نزاع و غیرتنه اعتبار و النفات قیلما ینچه
کییفنی اوزی ننگ تحت حکومتنده توتدی - غالیتمیه كنانین اوزینه اطاعت
قیلدردی و یواشلاندردی - اوزی ننگ حیاتنده کییفنی ایغور اولیغ اوغلینه

طابشردی

وهم ۋىنگر خلقىن ازدحام قىلدى ويواشلاندىرى كرىك مەلئى بلان صانو آلو
قىلوشورلار ايدى صونكىنن غاليتسيه كنانلكى ديب مشهور بولدى

۳ نچى ۋالين كنانلكى - موندە كنانلر ايزا صلاف مستيسلاف اوغلى ننىك
نسلنن ايدىلر - ۋالين كنانلرى ننىك آقتوغى رانان ۋولودار اوغلى ايدى
آننىك نسلنن كنانلر كيسولكاچ غاليتسيه كنانلرى ننىك برسى پادشاه بولدى

۴ نچى چىرنىكوف كنانلكى - اماچىرنىكوف دەسيۋردە رزن دە كنانلر بارىسى دە
اسۋە توسلاف ننىك ايكى اوغلندىن جايولشلىرى برسى اولىغ ايكىنچى سى يار صلاف
ايدى اولىغ بالالارى چىرنىكوف دەطىچاۋدە هم باشقە قالالار دە كنانلكى قىلدىلار -
قوتلى آدملىرى ايدى همىشە ماناماح نسللى بلان اوروش قىلدىلار صوغش لارى
بارى كىيىف هم ناۋغورود اوچون ايدى - يار صلاف بالالارى رزن دە هم
پرونسكى دە كنانلكى قىلورلار ايدى

۵ نچى سمولين اسكى كنانلكى - بومەلكت لردە روستيسلاف بالالارندىن كنانلر
بولدى سمولين كنانلردىن ايكسى بىك يىكت وبهادر آدملىرى ايدى برسى
مستيسلاف روستيسلافچى خرابرى دىرلر ايدى ايكىنچى سى آننىك اوغلى ايدى
اودالوى ديب لقب بىر مىشلىرى ايدى آلار ايكسى دە روس يورطين كورشى
تىكرادە بولغان بىر تىچ آدملىرىن قاراۋلچى بولوب صاقلادىلار - اودالوى دىكانى
رانان ۋالين اسكى اولكاچ غالجەدان وينىكرلرى قووب كنانلكىنى اوزىنە آلدى

۶ نچى صوزدال كنانلكى - صوزدال قالاسىن يورى دولعاروكى دىكان كنان
عمارى قىلغان ايدى بومىك كور يورى روس خلقىن آبرازاۋايت ايتدى آننىك
آرقلى روس مەلئى قوت تابدى - اندرى اسمىلى اوغلىن كىيىف كا تەيىن
قىلدى اما باشقە كنانلر شىكلىلى اوزوقتىندە مەلئىن بالالارىنە بولوب بىرمادى
اوزى اولكاچ بالالارى بولوشدىلر - ۳ نچى عصر ننىك باشلىراق ۋلادىمىر -
راستاۋهم تۋىر مەلئىلرى آندان رواج تابمىشلار ايدى ومشهور بولمىشلار
ايدى - بولار زمانىدە قالا صايون بىر پادشاه بولوب

۷ نچى ناۋغورود وهم پىسكوف كنانلكى ايدى - اوشبومەلكت لرنىك كنانلرى
برىسى دە كنان نسلنن توكل ايدى - كنان ايتوب اوزلرى كىمنى نلا سە دە قويا لار
ايدى براۋنى كنان ايتوب قويغاچ يازانماسەلار آنى قووب يىبارلر ايدى كاھا
اوز آرالارندىن براۋنى كنان ايتەلر ايدى -

﴿ ۱۲۳۸ دن ۱۳۲۸ نجی یلغہچہ بولغان واقعہ لر ﴾

۱۳ نجی عصر ننگ اۆلنک روس یورطنک فتنہ و ہلاکت کوب بولدی روس یورطی مانغول خلقی ننگ حکومتی آستونده قالوب ایکی عصر یعنی ایکی یوز یل مانغول غہ قل بولوب تور دیلار - ۱۳ نجی عصر ننگ باشنده مانغول و تاتار ننگ حکمدارلار ندان تیموچین یازوغای اوغلی چنگیز خان دیب مشوردرکہ سبر طرفند ان آمور صوی بویند ان کوب خلق جیوب روس مملکتنه کیلدی سبر یاق خلقلار ندان مانغول و تاتار وغیر جنسندن کوب خلق بلان کیلوب بو طرفک بولغوچی تاتار طائفہ سین اوزینہ باغوندر وب مانغول و تاتار خلقلند ان بی حساب عسکر یاصادی خلقی کوبایکچ بوتون دنیانی بر قبضہ غہ کرتامن دیب اوزینہ چنگیز خان دیب آط قوشدی یعنی جهانگیر خان لقبی آلدی - اۆل آز وقتندہ قطای غہ باروب نیچہ شهرلرنی خراب ایتدی - بخارنی کابولنی قزل باشنی خراب ایتدی هر قایک بارسہ شهرلرنی یاندردی کویدردی خلقلین قردی نیچہ سین اوزینہ قل ایتدی

۱۲۲۴ نجی یلک چنگیز خان ننگ عسکری قاوقس طرفنه باروب قاوقس خلقلین در سلکتدی آندہ پولوف دیکان خلقلنی شهرلرندن قووب دنیپر صوینہ قدر یتکوردیلر - پولوف ننگ خانلاری عاجلہ کنازلرندن یاردم طلب ایتدی اول وقتندہ عاجلہ ده مستیسلاف اودالوی دیکان کمسنہ کناز ایدی - مستیسلاف دخی تیز زمان عسکر حاضر لب چنگیز خان عسکرینہ قارشو باردی آزاودینکزی قاتندہ کالکا صوی بویندہ مانغول و تاتار عسکرینہ اوچراپ ییک قاطی صوغوشدیلار آخر چنگیز خان عسکری غالب بولوب مستیسلاف ننگ عسکرین صندردی - چنگیز خان عسکری روس یورطین تمام ضبط قیلسہ ده قدرتی بار ایدی لکن چنگیز خاندان امر بولغاچ شولای قالدروب اوزلری ایدل آری چیقوب کیتدیلر - یینہ ۱۲ یلند ان صونک چنگیز خان ننگ اوغلی اوگوتای خان آتاسی ننگ وصیتی بویچہ اوزی ننگ قزنداشین باطوخاننی بش یوز منک عسکر بلان روس یورطنه ییباردی اورال طاوندن تامغرب زمین کا چاقلی بوتون بیر یوزین صوغوشوب آلونکزدیب امر قیلدی آند ان صونک باطوخان ایکی مرتبہ عسکر بلان کیلوب روس خلقلین تمام اوزینہ باغوندردی

۱۲۳۷ نجی یلک آق ایدل دن شمال شرقی جانبندن کیلوب پرونسکی نی رزاننی مسکاونی ولادیمیرنی یار صلاونی وغیر قالالارنی خراب ایتدی ولادیمیر

شەرىننىڭ كىنازى ياڭور ۋىيۋولود اوغلى باطوخاننىڭ عىسكىرىنە قارشى
تورماقچى بولۇپ سىت سۈي بويىنە عىسكىرچقاردى آخر بارچە عىسكىرى بلان
اوزى ھەم ھەلاڭ بولدى - باطوخان ناۋغورودقە يۈز چاقىم يىتماسىدىن ايدىل
بويىندە اوزىنىڭ مىزلىنە قايتىدى - يەنە ايكىچى طرفدان يەنى جىنۇب عربى
طرفىدان كىلۇپ روس خەلقى بلان صوغوشورغە نىيت ايتىدى
۱۲۴۰ نىچى يىلدە يەنە كىلۇپ پىر يىلاڭ شەرىن چىرىنىكوفنى كىيىنى ۋەلا دىمىرىنى
ۋالىن اسكىنى عالجەنى ۋەم باشقە شەرىلرنى تمام تۈبىنە چاقىلى خراب ايتۇپ قورو
پىرقالدىرى تمام روس يورطين خراب ايتۇپ آندان سونىڭ لەستاننى ۋەم
ۋىنگرىيەنى خراب ايتىدى بۈتۈن ياۋروپا مەلىكىلەرنى تمام قورقۇغە تۈشۈرۈپ
تمام دىنيانى سىلكتىدى - آندان سونىڭ باطوخان اوڭۇپاى خاننىڭ وفات خىرىن
ايشىكچاڭ بو صوغوشىنى تاشلاپ ايدىل بويىنە قايتىدى. آق تۈبە دىكان يىركا
ساراي بىنا قىلدى - آندان سونىڭ ساراچىق دىكان بىر مەلىكى تاسىس
قىلۇپ باطوخان اوزى ھەم آندان سونىڭ بولغان خانلار روس مەلىكىتە غلبە
تاپدىلار كىراك يىركا كىنازلار تەيىن قىلۇرلار ايدى ساراچىق ۋە روس مەلىكىتىدە
تاتار ھۆكۈمىتى شايع بولدى -

✽ روس خەلقىنىڭ مانغول تاتارغە اطاعتلىرى ✽

باطوخاننىڭ غلبەسىدىن سونىڭ نى قىدر كۈپ خەلقى بولغان شەرىلر بارى طوطلاو
اويۇلۇپ جىمىروك بىنالارى غىنە قالدى ھەمە خەلقى قاچ آستونىڭ ياكە اوطاچىندە
ھەلاڭ بولدىلار كىنازلارنىڭ نىسللىرى بىندى قالغان روس كىنازلرى اوزلىرىن
ۋە خەلقلارنى قوتقارور اوچون باطوخانغە اطاعت كورساتودىن باشقە چارە تاپمادىلار -
باطوخان ھەمە روس كىنازلرىن بىيەت آلور اوچون اۋل مرتبە چاقىرغاندە لا ونەم
دىماينچە باش اورورغە واطاعت كورساتوركا باردىلار ھەمە كىنازلردىن اۋل
يارىلاڭ ۋىيۋولود اوغلى باطوخانغە اطاعت اظھار قىلۇرغە باردى آندان
سونىڭ ھەرقايسى كىنازلر بىرام بىرام باروب اطاعت اظھار قىلدىلار - باطوخان
ياڭورنى ۋەلا دىمىركا كىناز ايتۇپ ھەمە كىنازلرغا باش قىلدى آندان سونىڭ
دانىل رامان اوغلىن غالىتسىيە كىنازلرىنە باش ايتۇپ كىنازلىك تەيىن قىلدى -
روس خەلقى ايكى كا آيرولدى بىرسى روس شەرقى يەنە بىرسى روس غەربى آتالدى -

❁ روس شرقی ❁

یارصلانی ۋسیۋولود اوغلی نیک قول آستنداغی اورس خلقی کوب فتنه‌لر و آورقلار بلان مبتلا بولدیلار کناز یارصلانی باطو خان‌غه نیچه مرتبه باردی خراج تولادی کوب تواضعلق و اطاعت‌لر اظهار قیلدی. شول روشجه آفرولوق بلان صوغوشقه کوچ جیارغه وقت‌نی اوزاقلاندی دخی آننک اسلوبنجه الیکساندر یارصلانی اوغلی صوغوشقه کوچ جیارغه شروع قیلدی نیفی اسکی دیرلر ایدی. لکن اول فکرلادی که بویکفینک روس خلقی نیچه تورلی کنازلر قولی آستونده بولوب تورغانده تاتار حکومتمندن قوتلولوی ممکن مکر اول روس خلقین بر مستقل پادشاه تحت تصرفنه جیارغه کیراک دیب بارچه روس خلقین برکا قوشارغه اجتهاد قیلدی. تواضعلق و یواشلق بلان روس خلقین مانغول و تاتار حکومتمندن قوتقارورغه قریب ایدی لکن وفاتی ایرشوب اوزندن صونک بالالاری آننک باشلاغان اشلارین ادا قیلا آلمادیلار ایلکار کیچه اوز آرالارنده نزاعلار چیمقاروب برسی اوستوندن برسی باطو خان‌غه باروب تهمت و بهتانلار سویلاب خان حکمی بلان حکملاشوب حتی باطو خان‌غه یاردچی بولدیلار باطو خان کشیلری بلان برکالا شوب روس یورطین بیکراک خراب ایتدیلر. الیکساندر نیفسکی نیک بالالاری دیمیتری بلان اندری آراسنده نزاعلار واقع بولوب آخر ایکسی ده هلاک بولدیلار آندان صونک الیکساندر نیک نبیره‌لری میخایل یاگور همان بو نزاعلارنی قویمادیلار آلاهم قایسی قاید هلاک بولدیلار میخایلنی اوز بک خان اوتوردی. یاگورنی کذلک دیمیتری اوتوردی میخایل اوغلی. دیمیتری نیک انیسی الیکساندر هم یاگور نیک اوغلی ایوان اوز آرالارنده همان نزاغنی قویمادیلار آرالارنده دوشمانلق همان بتمادی.

❁ روس غربی ❁

روس یورطی نیک مغرب طرفین دخی باطو خان توبنه چاقلی خراب ایتوب نی گورلاب تورغان ۋالین اسکی شهرین هم غالبیتسینی هلاک ایتدی ۋالین اسکی ده کناز ایزا صلاف نیک نسللری بتدی مستیسلاف اودالوی اورننه قالغان دانیل رامن اوغلی بر عقل ایاسی آدم ایدی مانغول تاتارلاری خراب ایتوب کیتکان شهرلرنی بر آز تعمیر قیلغالادی. اورمانغه آنده مونده قاچقان روس خلقین همه سین ازلا توب جیدردی یانکا بر مملکت توزودی. غالبیتسیه ۋالینسکی

هم غرو دنا ولايت لری ننگ بر اولوشی دخی مالداؤیه طرفلاری جیولوب بر مملکت بولدی - اما دانیل ننگ باطو خانغه بیک قرابتی بار ایدی باطو خان آنی غالبنسیه کا خان ایتوب تعیین قیلدی - اما دانیل ننگ بالالاری هم آنندان توبانکی نسل لری باطو خان غه مطیع بولور بولماس بولوب خراج تولاب تور دیلار -

❁ مسکاو مملکتی ❁

روس یورپنده بارا نورغاچ کوب تغیرلر بولوب روس کنازلری کیلوب کیلوب مسکاو خاننه قوشولا باشلا دیلار کنازلکنی باری برگنه نسل کا تابشردیلار روس قومی حتی بزکا کناز برگنه نسلدن بولسون صوزدال کنازی ایوان دانیل اوغلی نسلندن کنه بولسون دیب دعوا قیلدیلار

❁ کناز ایوان دانیل اوغلی قلیطه ۱۳۲۸ - ۱۳۴۵ ❁

اینک اوّل مسکاو خانى الیکساندر نیفسکی ننگ اوغلی نسلندن ایوان دانیل اوغلی ایدی قالمالی ایوان دیکانلری شولدر مسکاونی اوّل باشده اول عمارت قیلدی - صارا یچق خانى اوز بیک خان آنی مسکاو کا کناز ایتوب تعیین قیلمش ایدی هم اوز بیک خان آرقلی باشقه کنازلردن اوستونراک درجه ده ایدی یارصلاف مودری هم ولا دیمیر ماناماح شیکلی اوز وقتنده کوب شهرت تابیدی مسکاو کنازلری منم نسلدن کنه بولسون دیب نظام وضع قیلدی - شول وقتدان بیرلی روس مملکتی ننگ پای تختی مسکاو بولدی

❁ کناز سیمون ایوان اوغلی ۱۳۴۵ - ۱۳۵۳ ❁

ایوان قلیطه اورننه آننگ اولوغ اوغلی سیمون مسکاو ده کناز بولوب آتاسی شیکلی اوز بیک خان غه یاقن بولدی خان ننگ مصالحتی بلان باشقه کنازلر کا باش بولوب آتاسی نظامچه من روس مملکتی ننگ اولوغ کنازی دیب اوزینه لقب بیردی باشقه کنازلر همه سی مونکار مطیع بولدیلار مطیع بولما یچچه چاره تابمادیلار - شوننگ اوچون آنی سیمون ایوانچ غوردی دیب آتامشلار ایدی

❁ کناز ایوان ایوان اوغلی ایکنچی ۱۳۵۳ - ۱۳۵۸ ❁

ایوان قلیطه ننگ ایکنچی اوغلی بنه ایوان - آغاسی اولکاندن صونک اولوغ

کناز

کناز بولدی - آتاسندان هم آغاسندان ده اوز دزدی مملکت توتارغه بیک غیار
چقدی مملکت ده کوب یانکا اشلار آرتدردی آننک وفاتندان صونک آننک
اوغلی دیمیتیری کا کنازلک تیکاچ صورزال کنازی ایندی اولوغ کنازلک
منکا تیه در دیمیتیری یاش کشی دیب اولوغ کنازلک فی آماغه تلادی اما بابار
خلقی دیمیتیری کا شفقت ایتوب کنازلکنی آنکا تابشردیلار صورزال کنازین باصدیلار

کناز دیمیتیری ایوان اوغلی دونسکوی ۱۳۶۲ - ۱۳۸۹

دیمیتیری ایوان اوغلی کناز بولغاچ ایکی تورلو اش بلان بیکراک مشهور
بولدی بری شولدرکه اوزی ننک قول آستونداغی کنازلرکا بیک غیرتلی
ایدی پنه بری شولدرکه مانغول و تاتار خلقنه مقاومت قیلدی آغلاری نظامچه
بوتون روس یورطنه اولوغ کناز بولوب کوب و اق کنازلرنک قول لارندان
مملکت لرین آلدی اما تئیر کنازی دخی رزان کنازی اول باشده راضی
بولماغلار ایدی اما دیمیتیری آلا رغه ده غیرت ایتدی آلا رهم باصدیلار -
آخر روس کنازلرینه غلبه تابقاچ صار ایچق خاننه هم اطاعت فی سوندردی
نیچه مرتبه باروب تاتارلارنی و مانغوللارنی یومشاندی - اول وقتده اوردا
خانی ننک بیک قوتلی مامای دیکان بر عسکر باشلغی بار ایدی - مسکا و کنازی ننک
اطاعت سزلکی اوچون مسکا و کا عسکر بیاردی مسکا و نی آلونکز تالانکز یاندرنکز
دیب امر ایندی - اما دیمیتیری آلا رمسکا و کا باروب یتماس بورون رزن
قرنده اوچراشوب بیک قاطی صوغوشدیلار ۱۳۷۸ نجی یل ایدی آندان
صونک بو عسکر باشلغی مامای ینه اورداغه قایتوب کوب عسکر جیوب روس
اوستنه کیلدی - لیطوا کنازی یاھللا دیکان کشی ایدی آننک بلان برکا
قوشولوب مسکا و کا عسکر سوردیلار - مسکا و خانی دیمیتیری هم باشقه کنازلر
مسکا و علمی آسننه جیولدیلار حساب سز عسکر جیوب مامای غه یعنی تاتارلارغه
قارشى دون صوی بوینه چقدیلار - دون صوی بوینده کولیکوف قرنده ایکی
طرف ننک عسکری اون چاقرم یرنی جایولوب اولوغ صوغوش قیلدیلار - روس
عسکری ننک باشلغی دیمیتیری و الینسکی هم و لا دیمیر سیر پوھسکی دیکان
کشیلر ایدی - بیک قاطی صوغوشقاندا صونک مامای ننک عسکری صنوب
اوزی قاچدی مامای ننک دوشمانی توقتامش دیکان کشی بار ایدی مامای
عسکری ننک قالغانلارین تارقاتوب بتوردی - اما اول توقتامش دیکان آدم

کنازلیقا

آقساق تیمورننك صوغشچی سی ایدی آقساق تیمور اول وقتده صار ایچقده
باطوخان اورننه خان بولش ایدی - روس مملکتی اوزی ننك قولى آستنه
آلق نیتی بلان ۱۳۸۲ نجی یلده عسکر جیوب دفعة مسكاو کا کیلوب باصدی
مسكاونی یاندردی خراب ایتدی مسكاو کنازلرینه یانکادان خراج صالدى

✽ کناز واسیلی دیمیتری اوغلی ۱۳۸۹ - ۱۴۲۷ ✽

دیمیتری دونسکوی ننك وارثی واسیلی آتاسی اورننه کناز بولوب آقرون
آقرون عقل بلان بیك صاقلانوب راصتاو کنازلکن صوزدال وهم نیرنای
کنازلکن قولى آستنه آلدی اما مسكاو اوزی ننك آخر عمرینه چه توزالمايچه
وتعیر قیلونمايچه توردی - وهم باشقه کنازلر آننك سوزینه خلافلک قیلماغانلاری
سبیلی اوزی ننك اوستنه کیلکان دوشماننی دفع قیلور ایدی - ل ۱۳۹۷ نجی
یلده آقساق تیمور ینه عسکر جیوب مسكاو خانى اوستنه کیلدى - مسكاوده
کوب فتنه لر بولوب آخر مسكاو خانى تیمور ننك عسکرین قاچوردی -

✽ کناز واسیل واسیل اوغلی اوچونجی ل ۱۴۶۷ - ۱۴۹۲ ✽

واسیل دیمیتری اوغلی اولکاج آننك اوغلی واسیلی دخی کناز بولوب آغاسی
انسی بلان برده طنوشمادی وتاتولقلاری بولادی یکر می یل لار چاماسنك صوغش
بلان اوتکار دیلر کنازلر بربرین اوترشوب بربری ننك کوزلرین چقاروب
هلاک بولوب بتدیلر - بومد کور کناز واسیلی یومشاق کشی ایدی اوزی
اولاس بورونوق کنازلکنی اوزی ننك اوغلنه تابشردی -

(لیتوا مملکتی)

اما لیتوا خلقی اول زمانده باشقه برتورلونسندن ظهور ایتکان خلق ایدی
اصلاؤان نسلندن هم گیرمان نسلندن توکل ایدی لر - اما ایسکی دن بیرلی
ویلنه ولایتنك توروب یارصلاف مودری دیکان کناز کا خراج تولاب تورمشلار
ایدی - اما روس کنازلری تاتار طرفندان کوب قومچاولقلار بولغانلق
سبیلی اول لیتوا خلقی روس کنازلرینه رعیت بولودان قوتولمشلار ایدی
حتی آلا ر و الین هم پسکوف شهرلرین بیلاما يچه آرقالمشلار ایدی - اما الیکساندر
نیفسکی وهم دانیل راما ن اوغلی آلا ردان آلا ن شهرلرین ده قایتاروب آلدیلار -

لیتواننك

لیطواننك كنازی دانیل شۆیرن دیکان آدم ایدی لیطوا کناز لکن یخشی ضبط
قیلا بلماکانلک سببلی لیطوا مملکتی غالجه غه قوشولدی

❧ کناز ھدیمین ۱۳۲۵ - ۱۳۴۷ ❧

۱۴ نجی عصرننك باشنده لیطواده کناز لک تختنه ھدیمین دیکان بریانکا کشی
اوتوردی روس ننگ کوب مملکت لرین اوزینه باغوندرروب اوزی ننگ تخت
تصرفنه کرتدی روس ننگ ایسکی شهرلرین کوبوسین آلدی مثلاً کییفنی
میننی ۋیتبنی دخی چیرنیکونی آلدی قایسین صوغوشوب آلدی قایسین بربر
تورلوحیلہ بلان اوز تصرفنه کرتدی اماھدیمین اوزی دین سز نرسه ایدی آلاید
روس خلقنه دین خصوصنده کوب شفقت قیلدی - تازا یوراکلی کشی ایدی
خراج تولاسه ده اوز بک خان غه سلام غه بارماس ایدی - لیطوا خلقی آنی اولوغ
پادشاه دیب اقرار قیلدیلا

❧ کناز آلھیرد ۱۳۴۷ - ۱۳۷۷ ❧

آندان صونك ھدیمین اورننه آننگ اوغلی آلھیرد پادشاه بولوب اوزی ننگ
مملکتن تانار خانلارینه خراج تولادون قوتقاردی ناوغورودده هم پسکوفه -
تؤیرده آننگ حکمی اجرا قیلنور ایدی لیطوا پادشاه لغین ینه کینکاتور اوچون
مسکونی ده آلاقچی بولغان ایدی اما دیمپتری دونسکوی مسکاوننك سرحدلرین
صاقلاب حتی لیطوا کنازلرندن بعض شهرلرین قایتاروب آلدی

❧ کناز یاهیللا ۱۳۷۷ - ۱۳۹۲ ❧

آلھیرد اوغلی یاهیللا پادشاه بولغاچ لیطوا کنازلکی بلان لهستان کنازلکین برکا
قوشدی - یاهیللا لهستان کنازی ننگ یادۋیک اسملی قزین آلمش ایدی آخر
۱۳۸۶ نجی یلک لهستان کنازلکی ننگ تاجین کیدی هم کاتولیک دیننه کردی
آندان صونك اوزی ننگ تخت تصرفنه بولغوچی روس خلقین هم کاتولیک دیننه
اوندا ی باشلاغاچ لیطوا خلقی آنی عزل قیلوب آننگ اورننه قونداشین
ۋیطولدی پادشاه ایندیلا

❧ کناز ۋیطولد ۱۳۹۲ - ۱۴۳۵ ❧

آندان صونك ۋیطولد پادشاه بولغاچ سمولیننی هم موندان غیر شهرلرنی آلوب

مەلکەتنى زور ايتىدى ھىتى كالمىغە شۇرىنە چاقلى كىلۇب ايتىدى اولوقنىڭ مەسكودە
ۋاسىلى دىمىترى اوغلى خان ايدى اول مەسكودى مەكەم ساقلادى - اوشىو كىناز
لىطوانى لەستان دان آيروب ايكى مەلەك ايتاركا تىلاكان ايدى امامىرى نىڭ
مەنى منقەزى بولۇپ مەرادىنە ايرىشە المادى ۋىطولدىن سونىڭ بىراو پادىشاھ لە
خەلقى نىڭ دوشمانى ايدى كۆب جىللار چىكىر كاندن سونىڭ آنى عىزلىق بولۇپ
كازىمىرنى ياهىيىلا اوغلىن پادىشاھ ايتىدىلر

✽ كىناز كازىمىر ل ۱۴۴۱ - ۱۴۹۲ ✽

كىناز كازىمىر ۋەقەندە لەستان لىطوا مەلەكتە قوشۇلغان ايدى ىنە مەندەن سونىڭ
كاه آيروبۇلۇپ كاه بىر مەلەك بولدى -

ل ۱ نچى عەسرنىڭ اورطالارنىڭ روس يورطنىڭ تورلو مەلەكتە تورلو آدم لىر كىناز
بولۇپ تورمىقلارنى آزايا باشلادى - ساراچىق خانلارنى دىخى ۋەقەنىڭ ئوڭا يوز
توتىدىلار باطوخان اورنىڭ قالغان خانلار روس يورطنىڭ غەلبە قىلا الماس بولدىلار
خانلارنىڭ تەسۋىرى بولغان مەلەك لىر ۋولايىت لىر آزا مەسكودە مەلەكتە قوشۇلا
باشلادى مەسكودە كىناز لىرى كەندەك كىناز لىقەن قوبۇب پادىشاھ لىقەن بىلان آتالدىلار -

✽ ايۋان ۋاسىلى اوغلى اوچۇنچى ۱۴۶۱ - ۱۴۹۲ ✽

ايۋان ۋاسىلى اوغلى اينىڭ اوڭ پادىشاھ لىقەن بىلان آتالدى اوزى نىڭ عەدىل كى
سەبىلى اولوغ اسەن كوتاردى اولوغ ايۋان دىرلر ايدى اوزى نىڭ تەخت
ھەكۈمەتنە بولغان مەلەك لىرى ايكى اولوغ ۋەقەندە قوتقاردى اوڭ مەلەكتە تورلو
كىناز لىر بولۇنى تەتۈردى ايكىنچى تاتارلارغە غەلبە قىلدى دىخى لىطوا پادىشاھلىغىن اوز
تەسۋىرىڭە ئالدى خەلقىن ياۋروپا بىلان بىشلا تەتۈردى آنىڭ زامانىچە روسىيەدەن ياپ
مەلەك لىر كاچىمىق يوق ايدى - تەخت ھەكۈمەتنە بولغان اعيان ۋەقەندە لىرىنە تەلىم
بىردى ۋادى كاۋكراتىدى - اوشىوروشچە روس يورطنىڭ كىناز لىرى آزايتىدەن
مەقسۇدى بونون روسىيە كا بىر مەستەق پادىشاھ ايتىمىڭ ايدى آخىر بارا توراچ كىناز لىر
اوز لىرىن اوز لىرى بىندىلر - بەزى لىرى اوز لىرى ايۋانغە تەبشردىلار بەزى
مەلەكلەر ايۋانغە مەيرات قالدى بەزى لىرىن سوغۇشۇپ ئالدى - مەسكودە پادىشاھلار لىرىن
اينىڭ دوشمانلارنى تۇير كىناز لىرى ايدى اول ھەم لىطواغە قاچىدى بارى رزان ۋەھم
ئاۋغورود كىناز لىرى كەندە قالدى آلارنى دە ۱۴۷۸ نچى يىلە سوغۇشۇپ ئالدى

بوايۋان

بو ایوان پادشاهننک تاتارخانلارینه اطاعت قیلوب خراج تولاودن قوتولماقنه
قریمخانی منکلی گریخان واسطه بولدی - اول وقتده اورداخانی احمدخان
دیگان کشی ایدی قریمخاننه دوشمان ایدی بس مسکاو پادشاهی ایوان
فرصت تابوب قریمخانن اوزیاغنه کوندردی - قریمخانننک یاردمی بلان
باروب اوردانی خراب ایتدی - صارایچق اورداسی دیگان اوروننی استرخان
خانی آلدی اما آننک مسکاوکا کیلوب روس پادشاهلاری بلان صوغوشورلق
قوتی یوق ایدی - مسکاو پادشاهی اوزملکتنه قوت تابقاچ لیطوانی هم اوزی ننک
تصرفنه آلدی -

بوزمان غه قدر یعنی ایوان زماننه چاقلی یاط ملکتلردن روس یورطنه کیلوب
کیتوب یورکان وهم روسیه دن چیت یورطلارغه باروب کیلوب یورکان آدم آز
ایدی لکن اوشبو ایوان زماننده یاؤرو پایولی آچولدی آننک سببی اوشبو ایدی که
ایوان گریک پادشاهی ننک صوفیه اسملی قزین آلمش ایدی اول زمانلارده سلطان
محمد فاتح ایستامبولنی آلوب عثمانیه ملکتنه داخل بولغاچ ایستامبول ننک صونکفی
پادشاهسی قسطنطین دیگان پادشاه ایدی ایتالیه غه بارغان ایدی بو ایوان
آلغان قز آننک سنگلی سی ایدی بس شول سببلی ایتالیه دن وغیر یورطلاردان
روسیه کا ایچیلر کیله باشلادی - یاط ملکت لر بلان روسیه ننک سوداسی ضور ایدی -
اوشبو ایوان پادشاه ایتالیه دان آقچه صوغوچی اوستالارنی و آلتون کموش
معدنلرین ازلان گوجیلرنی کیتورتوب آقچه صوقدرا باشلادی - طوبلار یاصاتدی
عسکر قوراللاری اشلنه تورغان کارخانه لر احیا قیلدی - عالم افسرلر یعنی
صوغوش علمین یخششی بلکوچی افسرلر کیتورتدی اوزی ده معمار و حکیم کشی
ایدی اوزینه آق پادشا دیب لقب قویدی - صودیننیک دیگان زاکون کتابن
باصدردی - بوتون روسیه کا برپادشاه بولقنی اول وضع قیلدی آخر عمرنده
روس ملکتن اوزی ننک اولوغ اوغلی و اسیلی کا تابشروب اولدی

✽ و اسیلی ایوان اوغلی اوچونچی له ل ۱ - ۳۳ ل

اوشبو و اسیلی پادشاه اوزی ننک پادشاهلغنده آتاسنه تقلیدا کما هو آتاسی
کبک ملکتنی ضبط قیلا آلماسه ده یخششی بولدی آتاسی نظامچه لیطوا کنازی
بلان یخششی مقاومت قیلدی اول وقتده لیطوا کنازی سیکز موند دیگان کشی
ایدی - سمولین اسکی نی آلدی اوزی ننک ملکتن مشرق قه تابا صوزارغه اجتهاد
قیلدی قزان ملکتنه طمع قیلدی قزان ملکتی ل ۱ نچی عصرده تأسیس قیلنمس

ديكاني ۹ ياشنده ايدى بوريى عادونوف ننگ تلتىنى بلان اوتوردىلر-
فيدوردان صونك مملكت منكا قالوردىب اوتورتىدى

❁ بوريى عادونوف ۱۶۹۸ ل - ۱۶۵۰ ل ❁

واقعا فيدور اولكاچ پادشاه نسلنى كيسولدى مملكت ننگ اولوغلارى آننگ
اورننه بوريى عادونوفنى پادشاهلىق قه صايلادىلار خلق ايچنده معتبر بولدى
فيدور زماننده تمام بولماغان اشلموننگ زماننده كهالات تابدى قريم طرفنه
يوللارنى بيكلاتدى -

❁ يالغاجى ديميتري ۱۶۵۰ ل - ۱۶۵۶ ل ❁

بوريى عادونوف پادشاه بولوب آلتنى يل تورغاچ لىطواده بر آدم ظاهر بولدى
اوتكون بيك زيراكشى ايدى من ديميتري ايوان اوغلى ديب دعوا قيلدى -
بوريى عادونوف منى اوتوروكا ايلتكانده قوللارندان اچقنوب قاچمش ايدىم
ايمدى آغام فيدور اورننه پادشاه بولورغه من احق من ديب دعوا قيلدى -
واقعا اول مناستردان قاچقان بر راهب ايمش - آنكار كوب كشى لر اشاندىلار -
اوزينه لايىق قاچقان پوصقان آدملىرى جىوب بر عسكر ترتيب قىلوب نيچه
شهرلىرى اوزينه باغوندرغاندىن صونك كوب عسكر بلان مسكاوا كىلدى
بوريى عادونوف دخى آنكار قارشى عسكر چقاروب آلارنى قردردى آندان
صونك ديميتري اوزى لهستان غه قاچماقچى بولوب تورغانده بوريى عادونوف
وفات بولدى - بو بوريى ننگ كيساكتون اولومى خلق ننگ عقلىن حيران
قىلدى عسكر خلقى ننگ كوبرا كى ديميتري ياغنه آودىلار مسكاو هم آننگ
پادشاهلغنه اقرار قىلدى مسكاو آرتندان بوتون روسيه آنى پادشاهلىق قه قبول
ايتدىلر اول باشده پادشاهلىق قه اول بيك لايىق كشى كبك كورندى - هم خلق ده
بيك ياراتدى لکن بارا تورغاچ آزدي روسيه ننگ دينن ياراتمادى خلق ننگ
عادتن ياراتمادى له خلقى ننگ اولوغلارندان برسى ننگ قزىن آلمش ايدى
آلار ياغنه ميل قىلدى روس خلقىن رعايه قىلمادى - آخر بر زمان شوى
عسكرى مسكاو و اتوب كروب ديميترينى اوتوردىلر خانونين و قوند اشلىرىن
توتوب حبس قىلدىلار آننگ اورننه واسىلى ايوان اوغلىن پادشاه ايتدىلر

❖ ۱۴۱۵ - ۱۴۵۶ اویان اوغلی ❖

بوکشی دخی منک بلابلان پادشاهلقه اوتوروب مملکت اشنه شروع قیلغاندان
صونک خلق بر آرتچلاغان ایدیینه بیر آواز چقدی یالغانچی دیمتری
اولماکان ایمش تاغی ده عسکر جیوب کیلکان ایمش دیب سویلا دیلر واقعاینه
بر اومن دیمتری دیب چیقوب بایناق عسکر بلان بولخوف یلاندروس عسکرین
قردی مسکاوکا یاقن کیلوب عسکر بلان بریرده توردی آندان صونک ۱۴۱۵
عسکر جیوب میحایل اسکوبین دیکان بهادری بلان باروب یینه اول یالغانچی
دیمتری ننگ عسکرین قردردی دیمتری اوزی کالوغا شهرینه قاچوب آند
اوزین اوتردیلر - بوقتیه باصلوب یتماکان ایدی ۱۴۱۵ اویان اوغلی
ایتدی که اول دوشمان سیکز موند اوچونچی ایدی شوندا ی بولغانچق اراده
۱۴۱۵ اویان اوغلی صوغش معلوم ایتدی اوزی ننگ مشهور ژولکیفسکی دیکان عسکر
باشلغین بر مقدار عسکر بلان ۱۴۱۵ اویان اوغلی اوستنه یاروب کلوشین دیکان اول یانده
روس عسکرین قردی - ۱۴۱۵ اویان اوغلی آزاراق خلای تورغان آدملرنی قوتورتوب
۱۴۱۵ اویان اوغلی پادشاهلقدان قوونکر آننگ اورننه منم اوغلو ۱۴۱۵ اویان اوغلی پادشاه
ایتونکر دیدی آلا رایتدی لر سننگ اوغلنکنی پادشاه ایتساک ایتاربز شول شرط
بلان که اوغلنک بز ننگ دینمزکا عادتمزکا دخل قیلما سون دیدیلر شول شرط بلان
۱۴۱۵ اویان اوغلی پادشاهلقنی عرض قیلورغه یبار دیلر اول اراده دفعه گروه گروه
عسکر مسکاوکا کیلوب ده کردی - سیکز موند اوزی ننگ اوغلی ۱۴۱۵ اویان اوغلی
پادشاهلقنی بیراسی کیلما یچه اوزی بولق نیتی بلان تورلو بهانه لر بلان اشنی
کیچوکتوردی - نیتی شول ایدی که یاشرتون گنه روسیه بلان صوغشوب روس
خلقین کاتولیک مذهبنه کرتماکچی ایدی - مونی آنکلاب یرموکین دیکان
بطریق قه معلوم ایندی لر بس یرموکین هر بر شهرلرکا یاز ویباردی خراب
بولق تیز کیلونکر دین نکرنی صاقلانکر دیدی هر بر شهرده قورال لار حاضر لب
بزکا سیکز موند هم کیراک توکل اوغلی هم کیراک توکل مملکتنی اوزمز صاقلایمز
دیدیلر آلار ننگ باشقلاری پروکوفی لپونوف دیکان کشی ایدی آننگ تدبیری
بلان ۲ ل شهر ننگ خلقی اولوغ عسکر یاصاب مسکاوکا یونالدیلر اما آلار کیلوب
مسکاوکا جیولوب یتکو یچه دوشمانلار مسکاونی اوطقه یاقدی لر بطریقنی توتوب
تورمه کا یابدیلر اول آنده هلاک بولدی - لپونوفنی له خلقی ننگ آطامانی
زاروتسکی دیکان کشی اوتوردی - ۲ ل شهردن جیولغان عسکر قایسی قایاتار قالب

بندیلر

بتدیلر مسکاوله قولنده قالدی ناؤغورودنی شویط آلدی سمولین اسکی نی
سیکزموند آلدی پسکوفده ینه بریالغاچی دیمپتری من پادشاه دیب معلوم
ایتدی ایسیدراسملی بر دیا کون ایدی - بر نیچه زمان روس مملکتن مارینا
دیگان بر مار جاننک اوغلی بیلاب پادشاه آطلی بولوب توردی - تانار قومی -
قازاق قومی - له خلقی گروه گروه کیلوب روسیه نی تالادیلار خراب ایتدیلر -
۱۶۱۳ نجی ییل لارده روسیه مملکتنده بر یخشی استقامتلی پادشاه بولغاچ هر بر
شهرلرکا یازویباردیلر خلقدان کوب عسکر جیوب مملکتنی صاقلامق اوچون -
بس نیزنای شهرنده کوجمه دیگان کشی یازونی آلوب اوقودی خلقنی جیدردی
ایتدی ای جماعت یندی وقت آتالق یرمزنی صاقلار اوچون جانلارمزنی فدا
قیلایق یاشلارمز قارتلارمز بارچه مز صوغوشقه کیتایک - یورتلارمزنی صاتوب
یاللایق صوغوشچی لار بالالارمزنی صاتوب مملکتنی آلایق دیدی بارچه خلق
مون ایشتب هر قایسی یورطنده نی بارین جیوب میدانغه چقاردیلار کوجمه
سوزین قبول ایتدیلر عسکر یالادیلار اوزلری هم قورال لار آلدیلار بیک
اولوغ عسکر بولدیلار پوزارسکی دیگان کشینی سر عسکر ایتوب صایلا دیلار
کوجمه اوزی خزینه چی بولدی - باروب یتوب مسکاو آستونده بیک قاطی
صوغوشدیلار سیکزموندنی مسکاو دن قووب چقاردیلار هر اطرافدن عقل ایالری
جیولوب مسکاو ده بر مصاحت خانه توزودیلر پادشاه صایلا دیلار بزکا پادشاه
اوزمز آرادان روس کشی سی بولسون دیب میحایل فیدریچ رمانوفنی صایلا دیلار
آناستاسیه ننگ قرداش ایدی -

❁ میحایل فیدور اوغلی ۱۶۱۳ - ۱۶۴۷ ❁

بو پادشاه تحت کا اوتورغانده روسیه بیک فقیرلک و فتنه حالند ایدی روسیه نی هر
اطرافدن کیلوب تالادیلار مغرب طرفندن له خلقی شمال طرفندن شویط خلقی -
مشرق طرفندن تانارلار هم جنوب طرفندن قازاقلار - دخی مملکت ایچنده
تورغوچی هر بر تورلو خلق اوز آلدینه باش باشتاق بولدیلار شهر بولسون
آول بولسون هر قایسی ویران ایدی میحایل پادشاه بولغاچ همه سین آقرون
آقرون توزاندی لهستان بلان صالح قیلوشدی و غیرلری بلان دخی صالح قیلوشدی
اما صالح آنکار بیک قیمت نوشدی شویط قرالنه اینکریه نی - له قرالنه سمولین
اسکی نی چیرنیکونی بیروب قیلوشدی - لکن لهستان غه ایکنجی قرال بولغاچ

ینه دوشمان بولوشدیلار - آند ان صونك میخایل سبریا طرفین آلدی ایرطش دان
ایرکوطقه تابا یتدی -

❖ الیکسی میخایل اوغلی ۱۶۷۵ - ۱۶۴۷ ❖

الیکسی ننگ پادشاهلغی وقتنده زمانه طنج ایدی اوزی هم عدالت کاطرشانلق
سببلی دوشمانی هم آز ایدی علماسین رعایه قیلوچان ایدی روسیه خلقنه برابر
بر حکم یاصادی هنر و حرکت اشترین چینکلا یتدی یاط مملکت خلقنه روسیه کا
کیلوب باج تولامیچه صانو ایتارکا رخصت بیرمادی

❖ کچی روسیه ننگ اطاعت قیلغانی ❖

کچی روسیه روسیچه مالا روسیه دیرلر - کیف - پودول چیرنیکو - پالطاو ولایتلری در
هیدیمین پادشاه لغنده بوولایت لری لیتوا مملکتندن ایدی - اول زمانه بوولایتلرده
بیگ بهادر ویکت کشیلر بار ایدی صوغشچی لار مملکت لرین صاقلادیلار - لکن
کاها قریم طرفند ان کیلوب طنج سز قیلالار ایدی ایوان غروزنای وقتنده آنکا
رعیت بولماقچی لار ایدی لکن کنازلری منع قیلدی کنازلری باطوری دیگان
آدم ایدی آخر عل ۱۶ نچی ییله آلا رننگ باشلغی بوغدان احمیلنیتسکی ایدی
الیکسی کا بوتون مالا روسیه بلان کیلوب اطاعت کورساتدیلر لکن لهستان
پادشاهی مونکار راضی بولمادی الیکسی میخایلچ اوزی عسکر باشلغی بولوب
آلا ر بلان صوغشدی بیلا روس خلقین آلدی الیکسی وقتنده اش ییله
بولغانچق قالبوب

❖ فیدور الیکسی اوغلی ۱۶۷۶ - ۱۶۸۲ ❖

آتاسی اورننه پادشاه بولوب آلتی یل پادشاه لغنده همه اشلر آتاسی وقتند اغی
شیکلی بولدی - آتاسی ننگ مرادچه مالا روس فی اوزی ننگ تصرفنه کرتورکا
بیگ اراده قیلغان ایدی لکن ایستامبول سلطانی محمد رابع مونکار راضی بولما یتچه
ایکی مرتبه عسکر جیوب دنپیر صوی بوینه کیلیدی - آخر باقچه صارایده عقد
مصالحه قیلدیلار

❖ ایوان هم پیتر ۱۶۸۲ - ۱۶۸۹ ❖

ایوان هم پیتر الیکسی اوغللار یدر فیدور ننگ بالاسی چاغاسی یوق ایدی اول
اولکاج پادشاهلق آننگ ایکی انسینه قالدی بری ایوان اسملی دخی بری

پیتر

پیتر اسملی ایدی تحت کا لایق راق ایوان ایدی چونکه اولوغراقی ایواندر-
اما بدن کا ضعیف آدم ایدی بدنی ضعیفک سببلی پادشاهلق لوان من ادا قیلورلق
بولماچاچ انسین پیترنی آنکا شریک ایتوب پادشاه ایتدی لر لکن پیتر یاش راك
ایوان ضعیف بس آلارنك طوطالاری بار ایدی صوفیه الیکسی قزی دیر لر
ایدی پیتر اوسکونچه پادشاهلقنی من ادا قیلایم دیب اوستنه آلدی اما
صوفیه نك بیله پادشاهلقنی ادا قیلماق مملکت ده کوب قتنه لر چغوبینه سبب
بولدی اوقچی لار آراسند باغی لار ظاهر بولوب مملکت اولوغلارین کوب اوتر دیلر-
بس صوفیه الیکسی قزی ایوان و پیتر اسنده مملکتنی بعض اولوغلارنك
یاردمی بلان جیدی یل قارادی آندان صونك پیتر اوسوب یتکاج صوفیه
پادشاهلقنی پیترغه بیراسی کیلما یچه پیترنی اوترزکا قصد قیلدی صوفیه نك
بونیتی پیترغه معلوم بولوب پیتر صاقلانو باغن قارادی خلق دان اوزینه
بیعت آغاندان صونك صوفیهنی مناسترغه صالدی اما آغاسی ایوان پادشاه
اسملی بولوب توردی هیچ بر اش کا قاتوشمادی آندان صونك پیتر ۱۴۸۹ نجی
یلک پادشاهلق اشینه شروع قیلدی

پیتر کبیر ۱۴۸۹ - ۱۷۲۱

اولوغ پیتر الیکسی اوغلی روسیه نك اولکی ایمپیرا طور ی باشقه پادشاهلار
قیلماغان اشلارنی قیلدی روسیه خلقین یاؤروپا علمنه اوکراتدی هنر و صنعت لرنی
تمام یاؤروپا خلقند ان آلوب اوز خلقین ظنچه یاؤروپا خلقنه مساوی قیلدی
مونك زمانه چه روسیه نك توشنه کرماکان اشلرنی روسیه کا کیتوردی-دخی
روسیه خلقی نك ایسکی عادتلرین وکیلوشماکان اشلرین توزاتدی و خلقی نك
وحشی لك صفتن بتوردی و عسکر خلقنه بالکلیه یانکا نظام بیردی مقدمه کی
پادشاهلار زمانده دینکرکا چقوب یورمک و کارابلار یورتمک و دینکرده عسکر
یورتمک یوق ایدی بواشلر پیتر زمانده آچولدی- روسیهنی ینه بخشیراق
آغارتمق نیتی بلان غالاندیه کا سفر قیلدی آندان کاراب علمین اوکرا نوب
قایتدی چونکه غالاندیه خلقی قدیم دن دینکر هنرنده ماهر ایدیلر- غالاندیه غه
بارغانده پیتر اوزی بلان اون کشی آلدی اوزی کاراب اوستاسی آطلی بولوب
بیلنه بالطه قستروب و روسیه پادشاهی ایکانن بلدرمایچه ایکی آطنه اشلاب
تمام کاراب اوستاسی بولدی غالاندیه دن آنکلیه کا باردی آندان گیرمانیه غه باردی-
اول سفردن قایتقاچ اوقچیلار عسکرین بتوروب بالشی دینکرندن یاؤروپا

يورطلارينه يوللارنى قسقارتىدى يەنى دىنكەن بلان يوروركا يول آپىدى اول
زمانلارده لىفلاندىيە ايسلاندىيە فېن جرماغى شويط پادشاهسى تصرفكە ايدى
بالتى دىنكەن يەنە چقارغە يول يوق ايدى مۇنى حاصل ايتىمك اوچون پىطر دانىيە
پادشاهسى فرىدرىخ بلان آلتنى يىل صوغش قىلدى ھەنوز غلبە فرىدرىخ ياغنە
ايدى آلتنى يىل بىلە توردى اول آلتنى يىل آراسىندە پىطر قوت حاضىرلادى فېن
جرماغى بويلارين آلدى نىوا صوى بويىنە پىطر بورخ دىكان شەرنى سالىدى -
آندان صونك شويط بلان پالطاۋ شەرى آستوندى اولوغ صوغش بولدى شويط
عسكىرى مەھزەم بولوب قايسى قايا قاچوب بىتدىلر - پالطاۋ صوغشندان صونك
۱۷۱۱ نچى يىل ايدى شويط پادشاهسى نىك تشويقى بلان تورك مەلىكى روسىيەگە
صوغش مەلۇم ايتىدى - بالطەجى مەھمەد پاشا دىكان آدم يوزىنك عسكىر بلان
پروط صوى بويىنە روسىيەنىك عسكىرىنە قارشو كىلكانەك ايكىنچى طرفدان تاتار
عسكىرى كىللوب روسىيە عسكىرى اورتادە قالدى پىطر تەمام عسكىرى بلان تورك
بىرلىك درجە سەنە يىتكەچ سالىق قىلدى

❖ يكاترىنا برىنجى ۱۷۲۷ - ۱۷۲۷ ❖

اولوغ پىطر وفات بولغاندان صونك پىطر نىك وصىتى بويىچە يكاترىنا برىنجى
تەختكە اوتوردى يكاترىنا آننىك خاتۇنى ايدى اوزىندان صونك ايكى يىل پادشاهلىق
قىلدى - پىطر نىك اشلىرىن ومرا دلارنى ادا قىلدى - اوزندان صونك يەنە
پادشاهلىقە پىطر نىك ايكىسى اسلى اوغلى نىك اوغلى يەنە پىطر ايكىنچى
دىكان بار ايدى آننى تەيىن قىلدى پىطر ايكىنچى دىرلر ايدى ۱۲ ياشىندە
پادشاه بولوب توردى ل ۱ ياشىندە ايدى چىك دن اولدى ۱۷۳۰ نچى يىلە

❖ آنا ايۋان قىزى ۱۷۳۰ - ۱۷۴۰ ❖

پىطر ايكىنچى اولكەچ رامانوف نەسلىدىن بىردە ايرجىسى قالمادى يكاترىنا برىنجى نىك
وصىتى بويىچە آنا پىطر قىزى نىك بالالارى تەختكە تىوش بولدى اما اول وقتى
اولوغلار آنانىك بالالارنى تەختىدىن تايىدردىلار مەكۇر اولوغ پىطر نىك سىنگلىسى
بار ايدى آننى تەختكە اوتورتىدلار اول ھەم آنا اسلى ايدى اما بۇ آننا زمانىدە
روسىيە بىك طەجىز بولدى - آننىك زمانىدە تورك بلان ھەم صوغش بولدى

ايۋان

❖ ایوان آنتون اوغلی ۱۷۴۵ - ۱۷۴۱ ❖

آنا ایوان قزی پادشاه اوزی اولماسدن ایلکاری اوزی ننگ طوغاندان طوغان ایواننی پادشاهلقه تعیین قیلیمش ایدی اولوقته ایوان آلتی یاشنما ایدی - اما ایوان پادشاه بولوب اوزاق یاشامادی آتنگ اورننه اولوغ بیطرننگ قزی یلیز اویطا پادشاه بولدی

❖ یلیز اویطا بیطرقزی ۱۷۴۱ - ۱۷۶۱ ❖

اوشبو یلیز اویطا بیطرقزی پادشاه زمانند روسیه طنج ایدی چونکه همه اولوغلاری ومدیرلری روسیه کشی سی ایدیلر روسیه اچنده خیانت بلنمادی روسیه خلقنه وغیرلرکا کوب چینکل لک قیلدی کمرکتی ویاجنی بتوردی - بانکا دیکن نرسه موننگ زماننده آچلیدی - اینک اول مسکوده اولوغ مدرسه صالدردی علم وهنراوچون اجتهد قیلغوچیلارغه یاردم بیردی علم وهنر آتنگ زمانند رواجده ایدی تل ولقت اوچون اجتهد قیلغوچی لارغه غایت رعایه ویاردم ایثار بولدی روس تلین یولغه صالحوچی وروس تلی اوچون اجتهد قیلوچی یلیز اویطا زماننده لومانوصف دیکن کشی ایدی

❖ بیطراوچونچی فیدوراوغلی ۱۷۶۱ - ۱۷۶۲ ❖

بو پادشاه باری یارطی یلغنه پادشاه بولوب توردی

❖ ایکنجی یکاترینا ۱۷۶۲ - ۱۷۹۶ ❖

اوشبو یکاترینا دخی خاتون پادشاهلار آراسند اولوغ بیطرشیکلی مشهورراکی ایدی اهل اسلام آراسند ابی پادشاه دیب معروف ایدی اسمی خاتون ایدی اماچن ایرلر اشین ادا قیلدی حاصل کلام ایر پادشاهلار قیلماغان اشنی قیلدی - عامه کا فایده خصوصنده کامل اجتهد قیلدی - دخی یکاتریناننگ مملکت ایچنده قیلغان یخشیشی اشلاری ننگ برسی شولدر مملکت فی ولایت لرکا وایالت لرکا تقسیم قیلدی کوبیرنا وایاز دیب اصطلاح قیلدی آنکارچه کوبیرنا شهرلر دیب آتالماید ایدی وهم مشهور غراداوی پولورینیه دیکن نظامنی چقاردی بو خصوصده حاضره استعمال قیلنه تورغان نظاملرننگ اصلی ومتنی یکاترینا نظاملارند اندر - علماسینه کوب اعانت قبولر ایدی مثلا لامانوصف لار

کارامزین لردخی دیر ژاؤین دیگان کمسنه لر شول وقت ننگ علما سندن در -
یکانرینا پادشاه قزانغه بر نیچه مرتبه کیلوب کیتمشدر - آننگ حقنده کوپ
تفصیل کیراک ایدی بور ساله مز صغدرمای در

﴿ پاول پیتراو غلی ۱۷۹۶ - ۱۸۵۱ ﴾

یکانرینا دن صونک پاول پیتراو غلی پادشاه بولوب روسیه کا یته آرتوقراق
اشلر پید ا قیلدی - یاردم اوچون ایتالیه کا عسکر یباروب فرانصوص لاردان
خلاص قیلدی آنکارچه ایتالیه فرانصوص تصرفند ایدی کر جستان نی اطاعت
قیلدردی -

﴿ الیکساندر پاؤیل اوغلی ۱۸۵۱ - ۱۸۶۲ ﴾

ینه آندان صونک الیکساندر پاؤیل اوغلی پادشاه بولوب روس مملکتی ننگ
تصرفن قولنه آلدی - فرانصوص بیگ قوت آلمان زمان ایدی بوتون یاؤروپا
ناپالیون دن قورقادر ایدی مذکور الیکساندر پادشاه بولغاچ بیگ اخلاص بلان
فرانصوص قه توتوندی اول وقتنده فرانصوص پادشاه سی ناپالیون بانا پارتی دیرار
ایدی - الیکساندر ناپالیون بلان ایکی مرتبه اولوغ صوغش آچدی اول مرتبه ده
آفستریه بلان برکا ایدی ایکنچی مرتبه پروسیه بلان برکا ایدی ایکی صوغش ننگ
نمره سی بولمادی - آلا ی بولغاچ ناپالیون بلان صالح قیلوشدی تیلزیت دیگان
شهرده - لکن بو صوغش لار ننگ عاقبتی یینه ایکی صوغشقه مؤدی بولدی یعنی
شویط بلان ده تورک بلان ده صوغشورغه حاجت ولدی - شویط بلان صوغشوب
فینلان دیه نی آلدی توروک صوغشنده بیصاراییه روسیه کا کردی - بو واقعه لر
۱۸۵۹ نجی دخی ۱۸۱۲ نجی یل لارده ایدی - یینه بو واقعه لر ننگ عقیبنه
بر آورلق یل کیلدی ۱۸۱۲ نجی یلک ناپالیون بانا پارت اوزی ننگ فرانسییه
حصه سنه راضی بولما نیچه بوتون یاؤروپاغه مالک بولق اراده سی بلان اول
روسیه نی قولنه کرئما کچی بولوب اوزی ننگ تحت نظرند بولغان یکر میلپ
واق مملکت لردن بش یوزمنک عسکر جیوب آرشاو طرفند ان روسیه کا کیلوب
چقدی - آخر ناپالیون ۲۲ نجی دیکابرد ۱۸۱۲ نجی یلک مسکوده کیلوب
کردی روسیه ننگ سر عسکری کوتوزوف دیگان کشی ایدی مسکوده هیچ بر
ایکما کنی قالدرما نیچه باندروب بتوردی فرانصوص عسکری ننگ کیوملری
یوق قش صوقق آشارغه یوق - آخر مسکاونی تاشلاب چقدی - روسیه آنی
قوا کیتدی باروب پاریزغه یتدی -

﴿ نیکولا ی ﴾

✽ نیکولای پاویل اوغلی ایکنجی ۱۸۲۱ - ۱۸۸۵ ✽

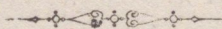
نیکولای پاویلچ الیکساندرننک انیسی ایدی الیکساندرننک وفاتندان صونک روسیه تختنه جلوس ایتدی - نیکولای اوزی ننک پادشاه لغنده ایران پادشاهنه صوغش معلوم ایتدی ۱۸۲۷ نجی یلک - آرارات طاوینه چاقلی ارمنستاننی آلدی ایکنجی یلنک ایران دولتی بلان مصالحه قیلوشدیلار - نیکولای زمانده یعنی ۱۸۲۹ نجی یلک روس عسکری روم ایلنه ادرنه و قرق کلیسه طرفلارینه محاربه سز باروب ایستامبولغه یاقنلاشا باشلاغاچ آنکلیه و فرانسیه دولترلی روسیه ننک مرادین آنکلاب بعض شرط اوزرینه عقد مصالحه قیلدوردیلار - دخی نیکولای پادشاه زمانده بیک مشهور سیواستوپول صوغوشی بولدی - روس عسکری سیلستر شهرین قرق کون محاصره قیلغاندان صونک تماما جاندروب کیتدی - بو صوغشده ساردینییه - آنکلیه - توروک و فرانسیه متفق ایدیلر - کوب هلاکت لردن صونک بعض مقدمه لر اوزره عقد صالح قیلدیلار پاریزده کانفرینسیه بولدی - ۱۸۸۱ نجی یلده نیکولای پاویلچ وفات بولوب آننک اورننه اوغلی الیکساندر ثانی پادشاه بولدی

✽ الیکساندر ثانی ۱۸۸۵ - ۱۸۸۵ ✽

نیکولای پادشاه وفات بولوب اورننه الیکساندر نیکولایچ اوتورغاندان صونک - واقع بولغان اش لردن برسی قاوقاس حکمداری بولغوچی شامل افندی ننک بارتونه دیکان شهرینی آلوب اوزین اسیر ایتدی ۹۱ ده - ایللی یلدا ن بیرلی قاوقاسیه ده صوغش اوزولماش ایدی انجامنه ایتدی - واختلال لهستان دخی موننک زمانده ایدی ۴۲ ده * ۷۳ ده تاشکند والیسی بولغوچی کاوفمان عسکری خیوه اوزرینه باروب خیوهنی ضبط قیلدی - خیوه خانی بعض شرطلار اوزرینه راضی بولوب عقد مصالحه قیلدی ۷۷ ده تورک صوغشی بولدی روس عسکری ادرنهنی اوتوب سان استیفانغه باروب ایتدی - اردهان وقارص شهرلری روسیه طرفنه چقدی - بیرلین شهرنده عقد مصالحه یازلدی

✽ الیکساندر ثالث ۱۸۸۵ ✽

الیکساندر نیکولای اوغلی وفات بولوب اورننه اوزی ننک اوغلی الیکساندر ثالث پادشاه بولدی

154
Fa 3384

131
مقي 13 سن 482
24 1677

زبدة

من تواريخ الروس

يعني

ابتد

30874

